

Erfaringer med Debiosertifisering i en markedshage

27.03.2023

OPPSTARTSPROGRAM MARKEDSHAGER I VESTLAND

2015

NO-ØKO-01

DEBIO-SERTIFISERING

- Søkte tilknytning i 2016
- Sertifisert i 2018
- Alt areal vi drifter er sertifisert:
  - 5 mål hagebruksvekster: grønnsaker/blomster/bær
  - 10 mål flerårig eng/ beite
- Effektivt dyrket vi i 2022 rundt 3,5 mål med markedshage - 10% blomster
- 2022: Rundt 100 kultivarer av grønnsaker og 50 av snittblomster

VI ER DIN
KJØKKEN-
HAGE

Ferdig høstet andel

Bor du i Ulvik eller i nærheten og kunne tenke deg å hente duggfriske grønnsaker på gården gjennom hele sesongen? Da er denne andelstypen for deg. I år tilbyr vi kasser fulle med sesongens beste grønnsaker, ferdig høstet – rett fra andelsåkeren. Du vil kunne hente din andel totalt 10 ganger fordelt utover sesongen, som varer fra juni og ut november. Som del av andelen får du i tillegg mulighet til å høste urter og spiselige blomster fra

Leveranseandel

Bor du i Bergen eller på Voss og har ikke anledning

Restaurantandel

Det er også mulig for serveringssteder å bli andelshavere, og slik involvere seg i en unik og bærekraftig lokalmatproduksjon. Serveringssteder med andeler i 2021:

- Lysverket, Damsgård, Hoggorm – Bergen
- Restaurant Aster – Bergen
- Brakanes Hotel, Strand Fjordhotel – Ulvik
- Hardangerfjord Hotel – Øystese

2023

BLOMSTER & RESTAURANTER

ØKO-IDYLLEN

IDEOLOGISK ELLER RASJONELL?

- Balansegang for vår del
- Vårt mål er å være et eksempel på at det går an å skape et levebrød gjennom markedshagemodellen på Vestlandet
- Bidra til å avmystifisere og avskaffe litt av stigmaet rundt det å drive småskala og økologisk
- Vil ikke fremstå som ekskluderende eller dømmende overfor andre bønder og driftsformer
- «Men dere får det jo til...»

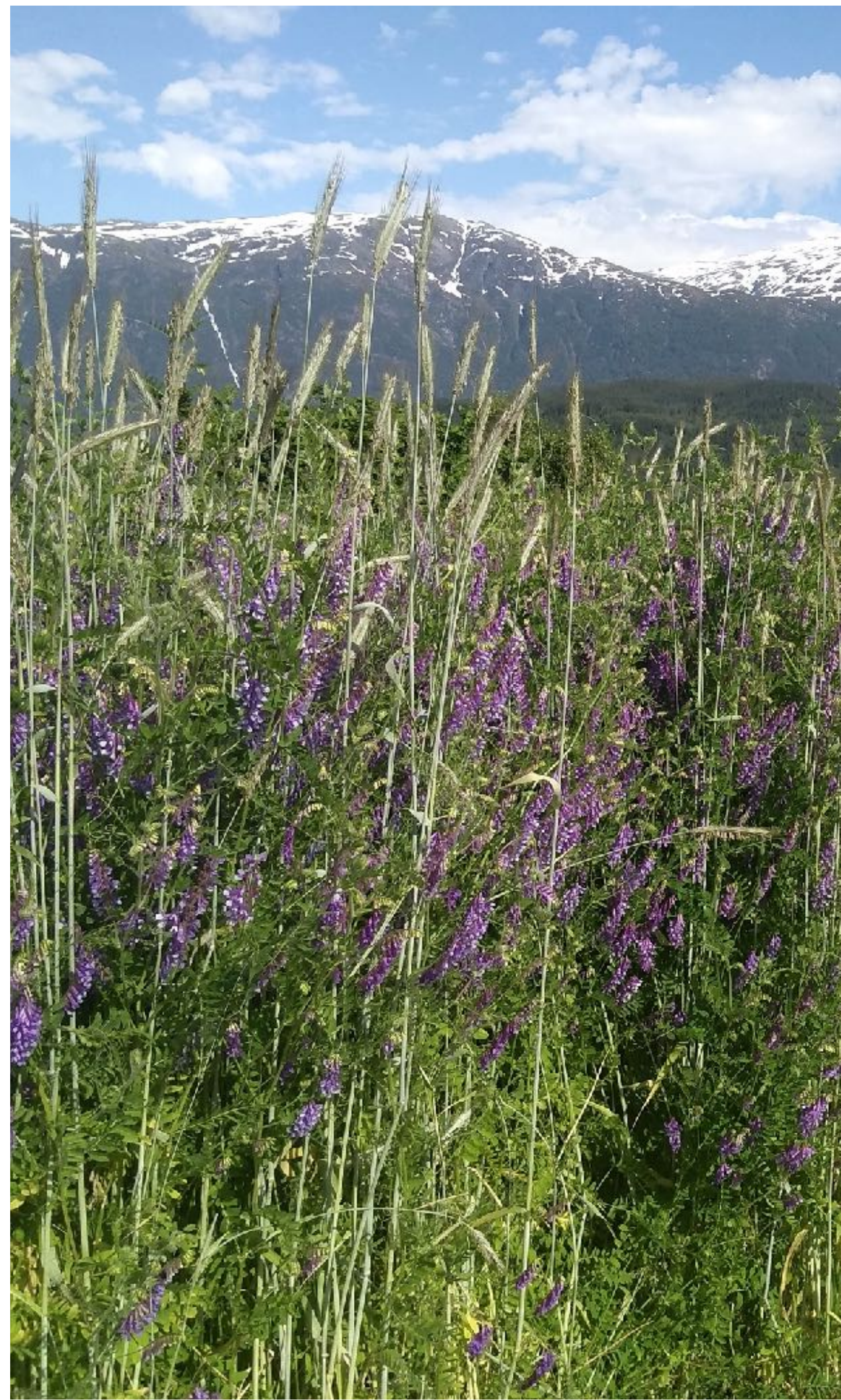

HVA GJØR VI I PRAKSIS?

GJØDSEL

- Egen kompost
- Innkjøpt gjødsel godkjent i driftsmiddelregisteret
  - Pelletert hønsegjødsel
  - Lav-fosfor gjødsel (sukkerrør)
- Sauetalle fra naboer
- Dekkmaterialer (gress, rundball...)
- Flytende gjødsel i oppal Pioner Complete
- Dumt å ikke være selvforsynt med gjødsel, men fint å kunne bruke ressurser på avveie

UGRESS

- Første årene pløyet vi årlig, nå:
  - Vesktskifte
  - Dekking (plansiloplast, mypex, rundball, gress)
  - Falsk såbed
  - Grunn fresing
  - Diverse håndhakker og håndluking
  - Brenning

SYKDOM OG SKADEDYR

- Først og fremst forebygging
- Vekstskifte
- Insektnett
- Sluxx (jernfosfat) mot snegl
- Rovmidd mot hærmygg i oppalet
- Grønnsåpemiks mot bladlus
- Biologisk mangfold

FORMERINGSMATERIALE

- Godt utvalg i økologiske grønnsaksfrø
- Søker dispensasjon for bruk av konvensjonelt, beiset materiale:
  - Settepotet og setteløk
  - Bærbusker og frukttrær
  - Nesten alt av snittblomster
- Enkelt å søke disp.
- Tar litt egne frø og stiklinger, men opplever det som lite rasjonelt
- Må få opp økoproduksjonen fort!

Endring i 2023!

2.059,- (0,5% av omsetningen)

2.481,- (5% av omsetningen)

HVA KOSTER DET?

- 2021 Grønnsaker og eng 14,4 mål
  - Omsetning ca 400.000,-
  - Grunngelyr 1.940,-
  - Arealgebyr 119,-
- 2021 Snittblomster 0,2 mål
  - Omsetning ca 50.000,-
  - Gebyr potteplanter til pynt: 1.200,-
  - Reise 2 timer: 1.120,-
  - Reise 40 km: 161,-

SERTIFIKAT

Virksomhet:

Undeland gard v/ Katinka Kilian

Lindebrekkevegen 22

5730 ULVIK

Organisasjonsnummer: 915060447

Kundenummer: 33320 \\ Sertifikatnummer: 42660 \\

Siste revisjon: 09.05.2022

TIDSBRUK OG ADMINISTRASJON?

- Hos oss årlig ca:
  - 1 arbeidsdag til revisjon inkl. forberedelser i den forbindelse
  - Noen få timer i måneden på å holde seg oppdatert på regelverk, søke dispensasjoner, etterspørre dokumentasjon fra leverandører, merking etc.
  - Greit at det meste er digitalt og lett kan dokumenteres (f.eks. bilag, driftsmiddelregisteret)

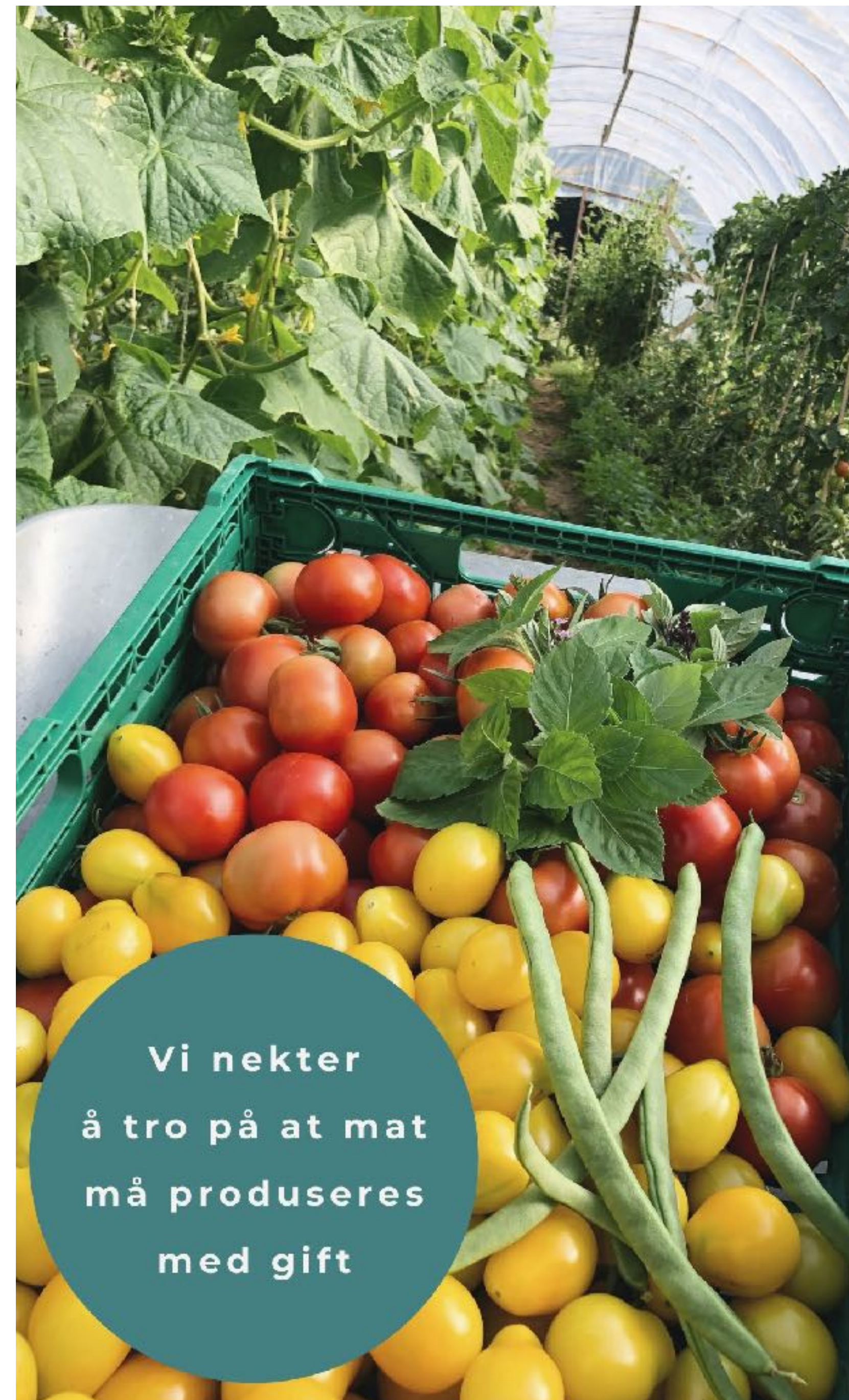

HVORDAN ER ETTERSPOERSELEN?

- Vanskelig å si...
- I våre markedsundersøkelser svarer ca 1/3 av potensielle kunder at de synes det er viktig.
- For folk som oppsøker oss er det viktig, og mye av grunnen til at de tar kontakt.
- Mindre interessant for restauranter, pris og lokalt er mest avgjørende
- Øko-snittblomster er et helt ukjent fenomen for folk

FORDELER

Et mylder av
organismer i og
over jorda har alle
viktige funksjoner.

ØKO
VEKA

2022

ULVIK
23. SEPT - 2. OKT

Kompost bidrar
med viktig
næring til jorda.

ULEMPER

ULEMPER

- Merking kan være tungvint
- Regelverket kan oppfattes firkantet - men har inntrykk av at revisor viser skjønn innen småskalaproduksjon
- Mottakskontroll er det flere som sliter med å finne gode rutiner for å dokumentere
- Lite øko-formeringsmateriale
- «Image-problemer»
- Tidsbruk og gebyrer

A person is shown from the side, holding a large, dense bouquet of flowers. The bouquet consists of several types of flowers, including dark purple and pink buds, and some light pink, open flowers. The person is wearing a dark green jacket. The background is a misty, mountainous landscape with green fields in the foreground and white clouds or fog in the distance. The text is overlaid in the upper right corner of the image.

Det føles godt og riktig å bidra til at vi har en kontroll- og sertifiseringsordning. Selv om den ikke er perfekt.

TAKK FOR MEG!

undelandgard.no

[@undelandgard](https://www.instagram.com/undelandgard)

[undelandgard](https://www.facebook.com/undelandgard)

